

مقایسه یافته‌های سونوهیستروگرافی و لاپاراسکوپي در بیماران با انسداد دو طرفه پروگزیمال لوله در هیستروسالپینگوگرافی، در مراجعین به بخش IVF کوثر ارومیه

دکتر معصومه حاجی‌شفیع‌ها^۱، دکتر طاهر زبیری^۲، دکتر اصغر قاطع^۳، دکتر وحیده رسولی زنجانی^۴، دکتر زهرا یکتا^۵، ناهیده اسدی^۶، نازیلا کیارنگ^۷

تاریخ دریافت ۸۷/۰۹/۱۳، تاریخ پذیرش ۸۸/۰۲/۰۲

چکیده

پیش زمینه و هدف: اختلالات پاتولوژیک لوله و صفاق از علل بسیار شایع ناباروری هستند و تقریباً در ۳۵-۳۰٪ زوج‌های نابارور تشخیص ابتدایی را تشکیل می‌دهند. HSG و لاپاراسکوپي دو روش کلاسیک برای بررسی باز بودن لوله در زنان نابارور هستند و بیشتر از این که به جای هم بکار گرفته شوند مکمل هم محسوب می‌شوند. هر یک از این دو روش اطلاعات مفیدی را فراهم می‌کند که با روش دیگر قابل دستیابی نیستند و هر کدام مزایا و معایب خاص خود را دارند. در مقایسه با لاپاراسکوپي (روش استاندارد اصلی، به‌عنوان تستی برای بررسی باز بودن لوله) HSG فقط حساسیت متوسطی دارد. کاربرد بالینی این موضوع این است که اگر در HSG انسداد دیده شود، هنوز هم احتمال باز بودن واقعی لوله نسبتاً زیاد است (حدود ۶۰٪). لاپاراسکوپي خاصیت تهاجمی بیشتری دارد، معمولاً نیازمند بی‌هوشی عمومی است. هیچ‌گونه اطلاعاتی در مورد حفره رحم ارائه نمی‌دهد و با خطر و عوارض عمده‌ای مثل آسیب تصادفی روده یا عروق خونی همراه است.

سونوهیستروگرافی روشی است که به‌طور سرپایی قابل انجام است. بیمار در معرض اشعه قرار نمی‌گیرد، از ماده حاجب استفاده نمی‌شود، روشی قابل تحمل با حداقل عوارض جانبی می‌باشد. سونوهیستروگرافی یک روش دقیق برای بررسی باز بودن لوله‌ها بوده و از ارزش تشخیصی بالایی در مقایسه با لاپاراسکوپي و تزریق dye برخوردار است.

مواد و روش کار: ۴۲ بیمار با انسداد دو طرفه پروگزیمال لوله در هیستروسالپینگوگرافی انتخاب شدند. ۴۰ بیمار تحت سونوهیستروگرافی قرار گرفتند در این روش سالین از طریق کاتتری که داخل سرویکس گذاشته شده بود به‌داخل رحم وارد شده و بیمار تحت سونوگرافی واژینال قرار می‌گرفت. وقتی سونوهیستروگرافی نشان‌گر انسداد دو طرفه لوله‌ها بود لاپاراسکوپي انجام می‌شد.

یافته‌ها: انسداد لوله در ۸ تا ۴۰ بیماری که تحت سونوهیستروگرافی قرار گرفته بودند گزارش شد در لاپاراسکوپي در ۶ تا ۸ بیمار انسداد واقعی لوله تایید شد.

بحث و نتیجه گیری: سونوهیستروگرافی روش دقیقی برای بررسی باز بودن لوله‌ها است. سونوهیستروگرافی روشی ساده، ایمن، قابل تحمل بوده و با حداقل عوارض و خطرات جانبی همراه است.

کلید واژه‌ها: سونو هیستروگرافی، لاپاراسکوپي، انسداد دو طرفه پروگزیمال لوله، هیستروسالپینگوگرافی

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره دوم، ص ۱۲۲-۱۱۷، تابستان ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: ارومیه، بیمارستان شهید مطهری، بخش نازایی و ناباروری کوثر، تلفن تماس: ۰۹۱۴۳۴۱۶۷۴۵

Email: d_hajshafiha@yahoo.com

^۱ استادیار، زنان زایمان، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار، رادیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

^۳ متخصص رادیولوژی، بیمارستان مطهری

^۴ دستیار زنان و زایمان، بیمارستان مطهری

^۵ دانشیار پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

^۶ پرستار بخش IVF، بیمارستان مطهری

^۷ پرستار بخش IVF، بیمارستان مطهری